

plačujejo veleposestniki, mesta in trgi, trgovci in obrtniki; da je ta postava krivična, kaže tudi število prebivalcev v občinah po deželi, ki je veliko večje, kakor število duš v ravnokar imenovanih treh skupinah.

Dovoljujem si, da dokažem omenjeno krivico vsaj na enem vzgledu. — Okraj konjski šteje 27 občin ter 22.695 prebivalcev, ki plačujejo 44.396 gold. 93 $\frac{1}{2}$ kr. direktnih davkov. Ta okraj ima dvoje trgov; oba vkup štejeta 1897 prebivalcev, ki plačujejo 5.056 goldinarjev 32 kr. direktnega davka. Občine plačujejo potemtakem najmanj šestkrat toliko davka kakor one tri skupine; prebivalcev imajo najmanj devetkrat toliko kakor one; med 36 odborniki okrajnega zastopa pa jim privoščijo le — 13 zastopnikov, torej malo, malo več kakor tretjino.

V drugih okrajih bržkone tudi ni v tem oziru boljše. — Zato smelo trdim, da presegajo občine po številu prebivalcev in po davkih one tri skupine prav zdatno; imajo prav gotovo petkrat več prebivalcev in davkov, navzlic temu pa le četrtino zastopnikov v okrajnih odborih.

Ta postava v okrajnih zastopih, kakor tudi ona o deželnem redu, je nekaka nepravilnost «anomalija» kakor jo je imenoval že drug govornik pred menoj. Kmetje plačujejo veliko več davka, njih število je veliko večje od onih treh skupin, v deželnem zboru pa in v okrajnih zastopih ne dobijo svojih primernih pravic, nimajo toliko zastopnikov, kakor bi jih morali imeti.

V okrajnem zastopu se sicer res ne sme prezirati nobena vseh štirih skupin; pač pa sme vsaka zahtevati svojo pravico. Število zastopnikov bi se vendar le moralo ravnati po davku, ki ga plačuje ta ali ona skupina. V tem smislu — oziraje se na davke — je okrajni zastop uravnan na Češkem.

Pred 14 leti so tudi v tej naši zbornici predlagali nekateri poslanci, naj se spremeni določbe, ki se tičejo okrajnih zastopov; točka 9. takratnega predloga se je glasila: «Točka 9 se ima glasiti: Število odbornikov v okrajni zastop se ima med dotične skupine razdeliti po razmerju direktnega davka v okraju, plačanega od posameznih skupin.» Predlog je bil propal.

To je torej jedna nepravilnost, nezakonitost pri naši postavi, katero hočete s svojim predlogom spremeniti; ako se ta predlog občinskega odbora odobri in obvelja kot nova sprememba, tedaj se omenjena postava še poslabša, mesto da bi se poboljšala, popravila; prvi, stari krivci se hoče na ta način pridjati druga, nova krivica. Posestniki na deželi bi se naj še bolj umaknili v kot pred onimi «beati possidentes», ki posedajo po mestih in trgih; to pa le na škodo kmečkemu stanu. To je res! Kajti na deželi je le malo, prav malo takih hiš, da bi njih posestniki zavolj hišnega davka smeli voliti med veleposestniki; to me nagiba, da bodem glasoval proti predlogu občinskega odbora.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar so v ponedeljek vsprejeli v avdijenci državno-zborsko predsedništvo ter pri tej priliki izrazili nado, naj se prične mirna in stvarna razprava v državnem zboru. To tudi vsi državljani, razun prusakov, srčno želijo. — Pogodba z Ogersko pride v drž. zboru na vrsto po veliki noči dne 20. ali 21. aprila. — Tirolica dr. Schöpfer in dr. Kapferer sta izstopila iz nemške katoliške ljudske stranke. Škoda!

Češko. V Rumburgu je bil oni dan shod nemških nacionalcev. Govoril je na shodu, ki je brojil okoli 4000 ljudij, tudi poslanec Wolf za nemško ukupnost. Soglasno

je shod sklenil, da naj boj v državnem zboru ne neha, dokler niso odpravljene jezikovne naredbe. Tudi Schönerer nemško ljudstvo šunta ter je pripravlja za Pruse. — V Pragi se je te dni otvoril nemški konzulat.

Štajarsko. Res, lepe cvetove poganja nemška kultura celo med profesorji! Urednik graškega «Tagblatt», profesor dr. Streintz, je na shodu zaupnih mož javno razžalil profesorja dr. Steinwendera, vodjo nemških nacionalcev. Steinwender je Streintzu napovedal dvoboj in oni dan sta se sabljala. Streintz je težko ranjen.

Koroško. Glasovati prusak Jurij Schönerer pride na velikonočni ponedeljek svojega evangelja oznanjevat v slov. celovško okolico, na Razpotje. — Železnico v Krški dolini so že začeli zidati. — V Libučah pri Pliberku so pri občinskih volitvah, navzlic nemčurski gonji, zopet zmagali Slovenci.

Kranjsko. Deželni odbor je častital novemu ljubljanskemu knezoškofu dr. Jegliču. — «Slovenski List» bode zanaprej izhajal zopet samo vsako soboto. — Dr. Ernst Kramar se preseli iz Celovca v Ljubljano, da bode uravnal in vodil kemično poskuševališče. — V cenilno komisijo za osebno dohodarino so v I. razredu volili v Ljubljani samo Nemci.

Hrvaško. Skoro po vsej Slavoniji se oglašala lakota. Kako je vendar to mogoče v toli rodovitni deželi? Tu ima gotovo mnogo na svoji vesti sedanja madjaronska vlada. — Na Reki bodo pri zopetnih obč. volitvah gotovo zmagali avtomaši, ki nič nočejo vedeti o upeljavi ogerskih postav.

Ogersko. Dne 11. aprila bodo imeli Madjari narodni praznik; s tem bodo slavili punt 48. leta. — V Budapešti so radi socialističnih nemirov obsodili 28 oseb na dve leti ječe in 50 gld. globe, 48 oseb pa na jedno leto ječe in 50 gld. globe. Tako Madjar-ember rešuje socialno vprašanje.

Vnanje države.

Rim. Nedavno so sv. oče vsprejeli v avdijenci švedskega prestolonaslednika. — Danes teden so papež v konsistoriju ali zboru kardinalov potrdili blizu 100 novih škofov, med temi knezonadškofa dr. Misijo, knezoškofa Jegliča in ameriškega škofa Trobea, rodom Slovenca.

Nemško. Državni zbor je vsprejel postavni načrt o povečanju vojne mornarice v drugem in tretjem branju; glasovali so zanj tudi vsi katoličani razun Poljakov, katere pruska vlada neusmiljeno zatira. Zdaj pa že tudi naša vlada misli na povečanje vojne mornarice. Seve, kar je slabega ali za žep težavnega, v tem navadno Avstrija Nemčijo posnema!

Rusko. Rus vedno bolj širi svojo moč v vshodni Aziji. Zdaj je dosegel, da mu je Kitajska dala v najem dve morski pristanišči, Port Artur in Ta-lien-Wan, do katerih bo Rus za nekaj let potegnil sibirsko železnico. Angleži in Japonci se pa hudo kislo držijo.

Srbsko. Za mesec dnij bodo volitve v skupščino. Vlada bo gotovo dobila lepo večino, ker je bivši kralj Milan doma, ki bo že gledal, da se bodo volitve vršile po madjarskem ali turškem receptu. — Občinske volitve so po vsej državi bile te dni, in je vlada z njimi prav zadovoljna.

Turško. V grški Tesaliji turški vojaki počenjajo grozovitosti. Oni teden je turški vojak ubil meni nič, tebi nič katoliškega duhovnika v mestu Volo. — Na Kreti se vedno ni guvernerja. Nemčija je že davno pozvala domov svojo vojno ladjo in vojake, naša vlada pa bojda to stori koncem aprila meseca.

Špansko. Pri volitvah za državni zbor je vlada dobila veliko večino. — Do vojske med Španijo in severoamerškimi Zedinjenimi državami bojda le ne pride; pač pa bodo na zahtevo Zedinjenih držav Španci sklenili z ustaši premirje do meseca oktobra.

Cerkvene zadeve.

Knezoškofu Jakobu v slovo!

(Iz Ljubljane, koncem svečana).

(Konec.)

A v vseh takih slučajih se je pokazalo, da je vse verno kranjsko ljudstvo s svojim škofom. Liberalci so sicer skušali s svojimi napadi ljudstvo odtrgati od duhovščine in duhovščino od škofa. A ni šlo nikoli! Čim hujsi so bili ti napadi, tem tesnejša vez se je med njimi sklepala. In danes, smem reči, je ta vez tako močna, tako trdna, da je nobena sila ne bi mogla več raztrgati.

A žalibog, uprav sedaj, ko so se odnosaji toliko izpremenili in ublažili, da bi tudi za prevzvišenega gospoda knezoškofa po tolikih bridkosti nastopila boljša, mirnejša doba, kliče ga glas božji od nas na Goriško. Kar čuti vse verno ljudstvo na Kranjskem ob tej bridki izgubi, to čuti tudi višji pastir sam. V zadnjem pastirskem listu pravi med drugim: «Ne morem vam povedati, kako čisto nepričakovano mi je to prišlo in kako bridko in milo se mi je storilo, da vas moram zapustiti. Še le tedaj sem čutil prav živo, kako ste mi prirastli k srcu . . .» Koncem lista pa se ljubeznivo in ganljivo poslavlja: «In sedaj še par besedij! Prva mi bodi beseda zahvale. Da, predragi v Gospodu, duhovniki in posvetni, iz celega srca se vam vsem zahvaljujem za vso ljubezen in udanost, ki ste mi jo tako obilno skazovali v letih, katere mi je Bog dal preživeti med vami. Posebno pa se vam zahvaljujem za vaše molitve; zakaj dobro vem, mnogo let ste molili za-me. Za vse te izkaze ljubezni, ki so mi res dajali v bridkih urah marsikako tolažbo in mi vedno vlivali v srce novega poguma, za vse to sprejmite mojo najiskrenejšo zahvalo! Bog vam vse najobilnejše poplačaj, kar ste mi storili. Druga moja beseda pa je prav živa prošnja: Odpustite mi, če sem morebiti koga razžalil in ne pozabite me v svojih molitvah tudi v prihodnje . . .!»

To ljubeznivo poslovlilo je vse dobro naše ljudstvo užaljeno začulo; marsikako duhovsko oko je postalo rosno. A sedaj ne more drugače biti; Bog hoče tako, in božji volji se moramo ukloniti. Da bi nas prevz. knez kdaj žalil, tega si niti misliti ne moremo; pač pa mora jeden ali drugi z isto prošnjo obrniti se nanj in ga prositi oduščanja.

Nehote mi prihaja v spomin, kako se je sv. apostol Pavel poslavljaj iz Mileta. Tedaj je ta sv. mož govoril svojim duhovnikom in ljudstvu: «Vi veste od prvega dne, ko sem prišel v Azijo, kako sem z vami ves čas bil služec Gospodu z vso ponižnostjo in s solzami in skušnjami, katere so se mi godile zaradi zalezovanja, kako nisem nič odtegnil koristnega, da bi vam ne bil oznanil in vas učil očitno in po hišah. . . In zdaj, glejte, jaz zvezan v Duhu grem v Jeruzalem, ne vedoč, kaj se mi bo v njem zgodilo. . . Ali ni nič se tega ne bojim: tudi svojega življenja ne cenim dražjega nego sebe, da le dokončam svoj tek in službo besede, ki sem jo prejel od Gospoda Jezusa, da pričujem evangelij milosti božje. . . Nisem se umaknil, da bi vam ne bil oznanil vse volje božje. . .» (In ko je bil to izgovoril, je pokleknal in molil z njimi vsemi. Velik jok pa je vstal med vsemi. . . .)

Z apostolom sv. Pavlom sme tudi prevzvišeni knezonadškof govoriti iste besede. . .

Pojdi torej, ljubljani naš višji pastir, kamor te kliče glas božji! Mi, tvoji zvesti sinovi se bomo solzni ozirali za teboj odhajajočim, vedoč, da v Tebi izgubljam najboljše očeta, vzornega višjega pastirja. Bog Ti poplačaj tisočero, kar si storil dobrega naši deželi, Bog ti poplačaj obilno vse trpljenje, katero si moral pretrpeti za nas in, žalibog, tolikrat tudi zaradi nas! Ločeni telesno, hočemo ohraniti onega duha, katerega smo se od Tebe navzeli. Naša srca ostanejo zvesta onim neminljivim, večnim